

Προστασία από κακοποίηση και παραμέληση ηλικιωμένων

Όλοι οι άνθρωποι έχουν δικαίωμα να ζουν με ασφάλεια, αξιοπρέπεια και σεβασμό, ανεξαρτήτως ηλικίας.

Η **κακοποίηση ηλικιωμένων** δεν είναι πάντα εμφανής και συχνά συμβαίνει μέσα στο σπίτι, από άτομα του κοντινού περιβάλλοντος.

Τι μπορεί να θεωρείται κακοποίηση

Η κακοποίηση δεν είναι μόνο η σωματική βία. Μπορεί να είναι λόγια, συμπεριφορές ή καταστάσεις που προκαλούν φόβο, σύγχυση, εξάρτηση ή απώλεια ελέγχου.

Μορφές κακοποίησης μπορεί να είναι:

- ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗ
- Χτυπήματα, σπρωξίματα, τραυματισμοί, περιορισμός κίνησης.
- ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ / ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗ
- Φωνές, απειλές, υποτίμηση, ειρωνεία, εκφοβισμός, συνεχής ένταση.
- ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ
- Πίεση για χρήματα, έλεγχος εισοδημάτων, καταχρηστική διαχείριση περιουσίας.
- ΠΑΡΑΜΕΛΗΣΗ
- Έλλειψη βασικής φροντίδας: τροφή, υγιεινή, φάρμακα, ιατρική υποστήριξη.
- ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΠΟΜΟΝΩΣΗ
- Αποκοπή από φίλους, συγγενείς, δραστηριότητες ή επικοινωνία.
- ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΣ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΤΗΤΑΣ
- Έλεγχος του ποιος μιλάει στο σπίτι, ποιος μιλά, πού πάει κάποιος, τι λέει.
- GASLIGHTING (ΑΠΟΡΡΥΘΜΙΣΗ)
- Λόγια ή πράξεις που κάνουν το άτομο να αμφιβάλλει για τη μνήμη ή την αντίληψή του, όπως μετακίνηση αντικειμένων, διάψευση γεγονότων ή διασπορά ψευδών.

Πότε αυτά γίνονται σοβαρό καμπαράκι

- Όταν επαναλαμβάνονται
- Όταν συνυπάρχουν περισσότερες από μία μορφές
- Όταν υπάρχει φόβος, απομόνωση ή εξάρτηση
- Όταν το άτομο αλλάζει συμπεριφορά και «κλείνεται»

Τι μπορείς να κάνεις

- Μίλα με κάποιον έμπιστο
- Μην μένεις μόνος/η με την ανησυχία
- Ζήτησε καθοδήγηση από αρμόδιες υπηρεσίες
- Αν υπάρχει άμεσος κίνδυνος, προέχει η ασφάλεια

Σημαντικό να γνωρίζεις

Δεν χρειάζεται απόλυτη βεβαιότητα για να ζητηθεί υποστήριξη.

Η ανησυχία από μόνη της, είναι αρκετή για να αξίζει προσοχή.

Γραμμές υποστήριξης στην Ελλάδα

197 – Εθνική Γραμμή Κοινωνικής Αλληλεγγύης (24/7) – Κακοποίηση, παραμέληση, ευάλωτα άτομα – Καταγραφή & καθοδήγηση– Παραπομπή σε κοινωνικές υπηρεσίες– Δεν είναι άμεση επέμβαση

10306 – Γραμμή ψυχοκοινωνικής υποστήριξης (24/7)– Όταν υπάρχει φόβος, σύγχυση, ψυχική πίεση– Υποστήριξη & προσανατολισμός – Χρήσιμη όταν κάποιος δεν ξέρει τι να κάνει

1065 – Γραμμή για ηλικιωμένους (συμβουλευτική) – Ενημέρωση & παραπομπές – Δεν λειτουργεί πάντα 24/7
Άμεσος κίνδυνος:

100 – Αστυνομία **112 – Ευρωπαϊκός αριθμός έκτακτης ανάγκης**

Τι να περιμένει κάποιος ρεαλιστικά– Το τηλεφώνημα είναι αρχή, όχι λύση – Μπορεί να χρειαστεί επιμονή ή δεύτερη κλήση – Συχνά βοηθά η παρουσία τρίτου (φίλου, γείτονα)

Σημαντικό– Δεν χρειάζεται βεβαιότητα– Δεν χρειάζεται απόδειξη – Η ανησυχία αρκεί για να ζητηθεί βοήθεια

Είναι χρήσιμο να καταγράφεται κάθε περιστατικό (ημερομηνία, τι συνέβη, πώς επαναλαμβάνεται), ακόμη κι αν φαίνεται «μικρό» **Φίλοι ή συγγενείς μπορούν, χωρίς ένταση, να επισκεφθούν την Κοινωνική Υπηρεσία του Δήμου για καθοδήγηση και καταγραφή ανησυχίας** Η καταγραφή βοηθά όταν χρειαστεί δεύτερη κίνηση ή εμπλοκή τρίτων. Με **δικηγόρο** μπορεί να συζητηθεί: **προστασία περιουσίας, διαχείριση εσόδων, δικαστική συμπάρασταση, περιορισμός διαχειριστικών δικαιωμάτων. Δεν απαιτείται άμεση καταγγελία για μια πρώτη νομική συμβουλή**